

1778

De repraesentatione superficiei sphaericae super plano

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "De repraesentatione superficiei sphaericae super plano" (1778). *Euler Archive - All Works*. 490.

<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/490>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

DE
REPRÆSENTATIONE
SUPERFICIEI SPHAERICAE
SUPER PLANO.

Auctore

L. EULER O.

§. 1.

Hic non tantum projectiones opticas considero, quibus diuersa puncta superficiei sphaericae in plano ita repraesentantur, quemadmodum a spectatore in certo loco constituto cernuntur, dum singula puncta ab eo visa secundum leges Perspectivae in planum proiciuntur: Sed hic vocabulum Repraesentationis in latissimo sensu accipio, ita ut singula superficiei sphaericae puncta secundum legem quamcunque in superficie plana exhibeantur, sicque singulis punctis in Sphaera certa puncta in plano respondeant, ac vicissim, nisi forte eueniat, ut quorundam punctorum Sphaerae repraesentatio fiat imaginaria.

§. 2. Referat igitur figura $a b c$ portionem superficiei Sphaericae, cuius polus sit in puncto b et circulus $a l c$ Aequator; primus autem Meridianus sit $a b$, a quo longitudines singulorum punctorum Sphaerae computentur, more in Geographia recepto. Consideretur nunc punctum quodcunque p in Meridiano $b p l$ sito, qui a primo Meridiano $b a$ distet angulo $a b l$ sine arcu Aequatoris $a l = t$; latitudo vero istius loci sit arcus $l p = u$, dum radius Sphaerae unitate expressum assumimus. Nunc in tertia figura referat planum tabulae id planum, in

Tab. I.
Fig. 2.

Fig. 3.

quo repraesentationem fieri oportet sitque P punctum illi loco p respondens, unde ad axem utcumque pro lubitu assumtum EF demittatur perpendicularum PX , et constituto abscissarum initio in puncto E vocetur abscissa $EX = x$ et applicata $XP = y$; et quia punctum P secundum legem quamcunque ex situ puncti p in Sphaera determinari assumimus, situs autem puncti p per binas variables t et u determinatur, praesentes coordinatae x et y tanquam Functiones quaecunque binarum illarum variabilium t et u spectari debebunt; unde patet, hanc inuestigationem ad eam Analyseos partem esse referendam, in qua Functiones binarum variabilium tractantur.

Tab. I.
Fig. 2.

§. 3. Iam variabilitatem binarum quantitatum t et u in computum inducamus, sitque in Sphaera punctum q , cuius longitudo $= t$, at latitudo $= u + du$; r vero sit punctum, cuius longitudo sit $t + dt$, latitudo vero $lr = u$, unde completo parallelogrammo $p q r s$ loci s longitudo erit $t + dt$ et latitudo $= u + du$. Tum vero erunt quantitates elementares in Sphaera $p q = du$ et $lr = dt$, unde ex figura sphaerica fit elementum $pr = dt \cos u$, at vero parallelogrammum $p q r s$ erit rectangulum, hincque diagonalis $ps = du^2 + dt^2 \cos^2 u$.

Fig. 3.

§. 4. Nunc sphaerae punctis illis p, q, r, s respondeant in plano puncta P, Q, R, S , unde ad axem EF demittantur perpendiculara PX, QU, RV et SW , et quia punctum Q ex P oritur, dum sola variabilis u elemento suo du augetur, coordinatae pro hoc puncto Q erunt

$$EU = x + du \left(\frac{dx}{du} \right) \text{ et } UQ = y + du \left(\frac{dy}{du} \right).$$

Simili modo quia punctum R ex P per variabilitatem solius t nascitur, pro hoc puncto erit abscissa $EV = x + dt \left(\frac{dx}{dt} \right)$ et applicata $VR = y + dt \left(\frac{dy}{dt} \right)$. Denique vero pro puncto S ,

$$\text{quod ex variabilitate utriusque } t \text{ et } u \text{ nascitur, erit abscissa}$$

$$EW = x + du \left(\frac{dx}{du} \right) + dt \left(\frac{dx}{dt} \right)$$

et

et applicata

$$WS = y + du \left(\frac{dy}{du} \right) + dt \left(\frac{dy}{dt} \right)$$

Vnde patet fore $XU = du \left(\frac{dx}{du} \right)$, cui ergo aequale est interval-

lum $VW = du \left(\frac{dx}{du} \right)$. Simili modo erit

$$WS = VR = UQ = XP = dt \left(\frac{dy}{dt} \right)$$

Ex quo sequitur fore elementum $RS =$ elemento PQ , simi-

lique modo $PR = QS$; ideoque quadrilaterum $PQRS$ paralle-

logrammum.

§. 5. Cum igitur rectangulum elementare in Sphaera $pqrs$ in plano per parallelogrammum $PQRS$ repraesentetur, comparemus primo latera inter se, et cum sit $pq = du$ et $pr = dt \cos u$ in plano habebimus

$$PQ = du \sqrt{\left(\frac{dx}{du} \right)^2 + \left(\frac{dy}{du} \right)^2} \text{ et } PR = dt \sqrt{\left(\frac{dx}{dt} \right)^2 + \left(\frac{dy}{dt} \right)^2}$$

Tam vero in plano elementum PQ exhibebit directionem Meridiani eiusque particulam incremento du respondentem:

At elementum PR referet directionem Paralleli eiusque particulam incremento $dt \cos u$ respondentem. Quod si ergo functiones x et y ita essent comparatae, ut foret

$$du = dt \sqrt{\left(\frac{dx}{dt} \right)^2 + \left(\frac{dy}{dt} \right)^2} \text{ et } dt \cos u = dt \sqrt{\left(\frac{dx}{dt} \right)^2 + \left(\frac{dy}{dt} \right)^2}$$

tum tam Meridiani quam Paralleli in plano eandem obtinerent quantitatem quam habent in Sphaera. Interim tamen eo maius discrimen intercederet, quo magis anguli in plano ab angulis rectis essent discrepaturi.

§. 6. Quaeramus igitur primo positionem, quam directio Meridiani PQ et Paralleli PR respectu coordinatarum x et y tenet. Ac primo quidem secundum figuram elementum Meridiani PQ ad axem nostrum EF sub angulo inclinatur, cuius tangens est $\left(\frac{dy}{du} \right) : \left(\frac{dx}{du} \right)$. Simili modo directio Paralleli PR ad axem nostrum EF inclinatur sub angulo cuius tangens est $\left(\frac{dy}{dt} \right) : \left(\frac{dx}{dt} \right)$. Horum ergo angulorum differentia dabit angulum

110

QPR, sub quo Parallelus ad Meridianum inclinatur, cuius ergo tangens erit

$$\frac{\left(\frac{dx}{dt}\right)\left(\frac{dy}{du}\right) - \left(\frac{dx}{du}\right)\left(\frac{dy}{dt}\right)}{\left(\frac{dx}{du}\right)\left(\frac{dx}{dt}\right) + \left(\frac{dy}{du}\right)\left(\frac{dy}{dt}\right)}$$

Quamobrem si hic angulus debeat esse rectus, quemadmodum in Sphaera, necesse est ut fiat

$$\left(\frac{dx}{du}\right)\left(\frac{dx}{dt}\right) = -\left(\frac{dy}{du}\right)\left(\frac{dy}{dt}\right) \text{ siue } \left(\frac{dy}{du}\right) : \left(\frac{dx}{du}\right) = -\left(\frac{dx}{dt}\right) : \left(\frac{dy}{dt}\right).$$

§. 7. Quod si ergo desideraretur, ut figura in plano PQRs perfecte similis et aequalis fieret figurae in Sphaera pqr^s, tribus sequentibus conditionibus satisfieri oporteret. Primo scilicet ut fieret PQ = pq, 2°) PR = pr ac 3°) angulus QPR = qpr = 90°. Ad hoc ergo postularentur tres sequentes aequationes:

I. $\sqrt{\left(\frac{dx}{du}\right)^2 + \left(\frac{dy}{du}\right)^2} = r$ siue $\left(\frac{dx}{du}\right)^2 + \left(\frac{dy}{du}\right)^2 = r^2$

II. $\sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2} = \cos u$ siue $\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2 = \cos^2 u$

III. $\left(\frac{dy}{du}\right) : \left(\frac{dx}{du}\right) = -\left(\frac{dx}{dt}\right) : \left(\frac{dy}{dt}\right).$

Vnde si statuamus $\left(\frac{dy}{du}\right) : \left(\frac{dx}{du}\right) = \tan \Phi$, per tertiam conditionem esse deberet $\left(\frac{dy}{dt}\right) : \left(\frac{dx}{dt}\right) = -\cot \Phi$, ideoque

$$\left(\frac{dy}{du}\right) = \left(\frac{dx}{du}\right) \tan \Phi \text{ et } \left(\frac{dy}{dt}\right) = -\left(\frac{dx}{dt}\right) \cot \Phi,$$

qui valores in binis aequationibus praecedentibus substituti praebent

$$\left(\frac{dx}{du}\right)^2 = \cos^2 \Phi \text{ et } \left(\frac{dx}{dt}\right)^2 = \sin^2 \Phi \cos^2 u.$$

Manifestum autem est, his tribus conditionibus iunctim sumtis nullo modo satisfieri posse, quandoquidem certum est, superficiem sphaericam nequaquam accurate in plano repraesentari posse.

§. 8. Quo autem formulas differentiales ex calculo expellamus, faciamus sequentes substitutiones

$$\left(\frac{dx}{du}\right) = p, \left(\frac{dx}{dt}\right) = q, \left(\frac{dy}{du}\right) = r \text{ et } \left(\frac{dy}{dt}\right) = s$$

ac primo quidem hinc fiet

$$dx = p du + q dt \text{ et } dy = r du + s dt$$

hic

hincque ante omnia requiritur ut istae binae formulae integrabiles evadant, sed quod eveniet, si p, q, r, s tales fuerint functiones binarum variarum x et u , ut sit

$$\left(\frac{dx}{dt}\right) = \left(\frac{du}{dt}\right) \text{ et } \left(\frac{dr}{dt}\right) = \left(\frac{ds}{dt}\right).$$

Praeterea vero valores supra inuenti ita exprimentur, ut sit

$$PQ = du \sqrt{pp + rr} \text{ et } PR = dt \sqrt{qq + ss}.$$

Tum vero anguli, quo elementum PQ ad axem inclinatur, tangens erit $\frac{r}{p}$; at vero anguli, sub quo elementum PR ad axem inclinatur, tangens $\frac{s}{q}$; denique anguli QPR tangens erit $\frac{qr - ps}{p^2 + r^2}$.

§. 9. His igitur denominationibus introductis ad repraesentationem perfectam requirerentur tres sequentes conditiones:

I. $pp + rr = 1$; II. $qq + ss = \cos^2 u$; III. $\frac{r}{p} = -\frac{q}{s}$.

Hinc ergo, si fiat $t = \tan \Phi$, erit $\frac{1}{t} = \cot \Phi$, ita ut sit

$$r = p \tan \Phi \text{ et } s = -q \cot \Phi,$$

unde binae priores conditiones dant

$$pp = \cos^2 \Phi \text{ et } qq = \sin^2 \Phi \cos^2 u$$

atque hinc deducimus

$$p = \cos \Phi \text{ et } q = -\sin \Phi \cos u$$

hincque porro

$$r = \sin \Phi \text{ et } s = \cos \Phi \cos u.$$

His igitur valoribus substitutis integrabiles reddi debent hae duae formulae:

$$dx = du \cos \Phi - dt \sin \Phi \cos u \text{ et}$$

$$dy = du \sin \Phi + dt \cos \Phi \cos u$$

ad quod cum requiratur ut sit

$$\frac{dx}{dt} = \frac{du}{dt} \text{ et } \frac{dy}{dt} = \frac{du}{dt}$$

orientur hae duae aequationes

I. $-\left(\frac{d\Phi}{dt}\right) \sin \Phi = \sin u \sin \Phi - \left(\frac{du}{dt}\right) \cos u \cos \Phi$

II. $\left(\frac{d\Phi}{dt}\right) \cos \Phi = -\sin u \cos \Phi - \left(\frac{du}{dt}\right) \cos u \sin \Phi.$

Hinc

Hinc igitur I. $\sin. \Phi + \text{II.} \cos. \Phi$ praebebat $\phi = \left(\frac{d\Phi}{du}\right) \cos. u$, unde $\left(\frac{d\Phi}{du}\right) = \phi$, sicque angulus Φ tantum a variabili t pendere deberet: at vero haec combinatio: $\text{II.} \cos. \Phi - \text{I.} \sin. \Phi$ dat $\left(\frac{d\Phi}{dt}\right) = -\sin. u$, ideoque pendere deberet ab u , quod cum praecedenti conclusioni contradicat, etiam per calculum euictum est, talem repraesentationem perfectam locum habere non posse.

§. 10. Cum igitur repraesentatio perfecta penitus excludatur, ubique disparitatem in repraesentatione admittere cogimur, qua figura in plano descripta a figura sphaerica aberret. Prouti igitur talem aberrationem a veritate concedere voluerimus, repraesentationem ad scopum quouis casu propositum accommodare licebit; quare cum conditiones, quibus satisfacere desideramus, infinitis modis variari queant, casus nonnullos praecipuos in sequentibus euoluamus. Ante omnia autem assumemus, angulum, quem Meridiani cum Parallelis constituunt, ubique rectum esse debere; quandoquidem, si angulos obliquos admittere vellemus, repraesentatio maxime inepta esset proditura, quocirca in sequentibus perpetuo assumemus angulum QPR esse rectum ideoque $\frac{r}{p} = -\frac{q}{s}$,

§. 11. Hanc igitur proprietatem, qua in repraesentatione omnes Paralleli Meridianos normaliter traicere debent, in genere accuratius euoluamus. Hunc insinem iterum introducamus angulum Φ , ut sit $r = p \tan. \Phi$ ideoque $s = -q \cot. \Phi$. Quibus valoribus loco r et s substituuntis sequentes duae formulae differentiales integrabiles reddi debebunt

$$dx = p du + q dt \quad \text{et} \quad dy = p du \tan. \Phi - q dt \cot. \Phi.$$

§. 12. Quo iam has formulas ad maiorem uniformitatem perducamus, loco p et q binas novas variables m et n introducamus, ponendo $p = m \cos. \Phi$ et $q = n \sin. \Phi$, unde euadet $r = m \sin. \Phi$ et $s = -n \cos. \Phi$ atque ambae formulae integrabi-

les

les reddendae erunt

$$dx = m du \cos \Phi + n dt \sin \Phi \text{ et } dy = m du \sin \Phi - n dt \cos \Phi.$$

Sicque totum negotium hac reducitur, ut inquiretur, cuiusmodi functiones m et n accipi debeant, ut istae duae formulae integrales reddantur; ubi imprimis respiciendum erit ad eam conditionem, quam insuper quovis casu adimplere voluerimus.

Hypothesis I.

Qua omnes Meridiani ad nostrum axem EF normales, Paralleli vero EI paralleli statuuntur.

§. 13. Cum angulus Φ metiatur inclinationem elementum PQ ad axem EF , quoniam assumimus $\tan \Phi = \frac{r}{p}$, elementum vero PQ directionem Meridiani indicat, angulus iste Φ pro hac Hypothesi erit rectus, unde ambae formulae differentiales erunt $dx = n dt$ et $dy = m du$, quae cum esse debeant integrales, id infinitis modis effici poterit, dummodo pro m functio quaecunque ipsius u , pro n vero functio ipsius t accipiantur, quamobrem insuper pluribus conditionibus, quae desiderari possunt, satisfieri poterit.

§. 14. Primum igitur effici poterit, ut omnes gradus longitudinis inter se fiant aequales, quandoquidem nulla ratio suadet, ut in his gradibus inaequalitas statuatur. Quod si ergo nostrae axis EF Aequatorem referat, ita ut abscissa EX repraesentet, arcum Aequatoris $al = t$, statui oportebit $x = t$, ideoque n unitati vel alii quantitati constanti pro libitu accipiendae aequale, tum vero pro applicata quaecunque functio ipsius u accipi poterit.

§. 15. In hac ergo Hypothesi quadrilaterum $PQRS$ non solum erit parallelogrammum rectangulum, vti in Sphaera, sed etiam punctum Q in ipsa applicata XP producta erit situm, ita ut futurum sit $PQ = dy$ et $PR = dx = dt$. Quod si ergo sumeremus $y = u$, quoniam u denotat latitudinem loci, si $dx = dt$ referat gradum longitudinis, et $dy = du$ gradum latitudinis.

tudinis, hoc casu foret $dy = dx$. Verum talis repraesentatio omni usu caritura et regiones Terrae vehementer distortas esse exhibitura.

§. 16. Pro applicata autem y talem functionem latitudinis u assumi conveniet, ut scopo cuiuspiam, quem nobis proponimus satisfaciat. Ac primo quidem hic occurrit ista conditio, ut parallelogrammum in plano $PQRS$ simile reddatur parallelogrammo in Sphaera $pqrs$, quandoquidem hoc modo omnes saltem portiunculae minimae in superficie sphaerica similimodo in plano exhibebuntur. Atque haec est ipsa illa conditio, quae in Mappis Hydrographicis ab inventore Mercatoris dictis, observari solet, quoniam talis repraesentatio nauigantibus maxima commoda suppeditat, quem ergo repraesentandi modum breuiter accuratius euoluamus.

1. De Mappis Hydrographicis Mercatoris.

§. 16. Quoniam igitur hic requiritur, ut rectangulum $PQRS$ simile fiat rectangulo $pqrs$, ubi est $PQ = du$ et $PR = dt \cos u$, ob $dx = dt$ fieri dederit $dy : dt = du : dt \cos u$, unde colligitur $dy = \frac{du}{\cos u}$, hincque integrando erit $y = \text{tag.}(45^\circ + \frac{1}{2}u)$, Latitudini scilicet quae in sphaera angulo denotatur, in hac repraesentatione respondebit applicata y , logarithmo hyperbolico tangentis anguli $45^\circ + \frac{1}{2}u$ aequalis; ex qua formula pro singulis latitudinibus u valores ipsius y computari et in tabula referri solent.

§. 17. Scilicet cum hic omnes Paralleli Aequatori aequales referantur, qui tamen in Sphaera continuo fiunt minores, gradus cuiusque Meridiani, qui in Sphaera sunt aequales in hac repraesentatione tanto maiores accipi oportet, quanto maiores hic gradus cuiusque Paralleli sunt quam super Sphaera. Hocque modo in Meridianis gradus latitudinis continuo magis augentur, quo maior fuerit latitudo, idque in eadem ratione, qua cosinus latitudinis diminuitur. Ita si du denotet gradum

in

in Meridiano super Sphaera, in his Mappis quantitas huius gradus est $\frac{du}{\cos. u}$: unde sub latitudine 60° gradus Meridiani duplo maior est quam in superficie sphaerica; at sub polo adeo crescit in infinitum, quam ob causam istas mappas non usque ad polos extendere licet.

§. 18. Maximum autem commodum, quod istae Map-pae nauticis praestant, in eo consistit, quod curvae Loxodromicae, quae in Sphaera omnes Meridianos sub eodem angulo traiciunt, in hac repraesentatione per lineas rectas exhibentur, quae scilicet omnes Meridianos, qui hic inter se sunt paralleli, sub eodem angulo interfecant.

§. 19. Ita si in Sphaera linea ap referat curvam Loxodromicam, quae Meridianos traiciat sub angulo $= \zeta$, eiusque longitudo vocetur $ap = z$ erit $du \cdot dz = \cos. \zeta$ 1 ideoque $dz = \frac{du}{\cos. \zeta}$ hincque $z = \frac{u}{\cos. \zeta}$. Quod si iam isti lineae ap in plano respondeat linea EP , quoniam angulus EPX itidem est $= \zeta$, evidens est hanc lineam EP fore rectam, eiusque longitudinem $\frac{y}{\cos. \zeta}$; unde ex cognita quantitate lineae EP vicissim vera longitudo viae a naue percurvae, scilicet linea ap , concludi poterit, cum sit $ap \cdot EP = u \cdot y$: haec autem ratio $u \cdot y$ ut cognita spectari potest.

§. 20. Quem ad modum autem curvae Loxodromicae hoc modo in plano simplicissime per lineas rectas exhibentur, ita contrario circuli maximi in Sphaera ducti hic per lineas maxime transcendentes repraesentabuntur. Sit enim ap arcus circuli maximi ad Aequatorem in a inclinati sub angulo $lap = \theta$, erit uti constat $\tan. u = \tan. \theta \sin. t$, unde naturam curvae EP illi arcui respondentis definiri poterit per formulas $x = t$ et $y = l \tan. (45^\circ + \frac{1}{2} u)$.

§. 21. Ad naturam igitur huius curvae EP inuestigandam denotet e numerum, cuius logarithmus hyperbolicus $= 1$,

eritque $e^y = \text{tang.} (45^\circ + \frac{1}{2}u) = \frac{1 + \text{tang.} \frac{1}{2}u}{1 - \text{tang.} \frac{1}{2}u}$, hincque

$$\text{tang.} \frac{1}{2}u = \frac{e^y - 1}{e^y + 1}, \text{ ex quo porro colligitur } \text{tang.} u = \frac{e^{2y} - 1}{2e^y}, \text{ qui}$$

valor in aequatione superiore substitutus ob $t = x$ praebebit

hanc aequationem inter x et y : $\frac{e^{2y} - 1}{2e^y} = \text{tang.} \theta \text{ fin. } x$, qua

natura huius curvae EP exprimitur; unde patet, si longitudo

x fuerit quam minima, tum fore etiam y minimum, ideoque

$$e^y = 1 + y \text{ et } e^{2y} = 1 + 2y; \text{ unde ob fin. } x = x \text{ erit } \frac{y}{1+y} = x \text{ tang.} \theta.$$

ipeoque $\frac{y}{x} = \text{tang.} \theta$; unde patet curvam in E ad Aequatorem

etiam sub angulo θ inclinari. Tum vero sumto $x = 90^\circ$, ap-

$$\text{plicata } y \text{ fiet maxima atque } \frac{e^{2y} - 1}{2e^y} = \text{tang.} \theta \text{ unde deducitur}$$

$$e^y = \text{tang.} \theta + \sqrt{\text{tang.} \theta^2 + 1} = \frac{\sin. \theta + 1}{\cos. \theta} = \sqrt{\frac{1 + \sin. \theta}{1 - \sin. \theta}}$$

quae expressio porro reducitur ad $\cot. (45^\circ - \frac{1}{2}\theta)$, sicque erit

$$y = l \cot. (45^\circ - \frac{1}{2}\theta) = l \text{ tang.} (45^\circ + \frac{1}{2}\theta).$$

Ex quo intelligitur, hanc curvam maxime esse transcendentem.

2°. De Mappis veram quantitatem cuiusque regionis exhibentibus.

§. 22. Maneant, uti in hac Hypothesi assumimus, omnes Meridiani inter se paralleli, gradus autem in Aequatore omnes inter se aequales, quibus igitur etiam gradus in omnibus Parallelis aequabuntur, ita ut sit $x = t$; et nunc requiritur, ut area rectanguli PQRS $= dx dy$ aequalis reddatur areae rectanguli p q r s in Sphaera $= du dt \cos. u$. Fiat igitur $dy = du \cos. u$ eritque integrando $y = \sin. u$, unde constructio huiusmodi repraesentationis erit facillima, quia singulae applicatae aequales sumi debent

debent finibus latitudinum quibus respondent. Gradus autem in quolibet Meridiano ab Aequatore discedendo continuo dimi-
nuentur et sub polo plane euanescunt; polus autem referetur
per lineam rectam Aequatori EF parallelam ab eoque distan-
tem intervallo fin. $u = 1$, hoc est radio Sphaerae aequali.

§. 23. Quod si ergo tota superficies Terrae hoc modo
repraesentetur, mappa referet parallelogramum, cuius longi-
tudo erit peripheriae totius Aequatoris $= 2\pi$ aequalis; latitudo
autem vtrinque ab Aequatore ad distantiam $= 1$ extenditur,
vnde area totius rectanguli erit $= 4\pi$, quae aequatur areae
totius superficiei sphaericae. In talibus igitur mappis omnes
Terrae regiones vera quantitate exhibebuntur, quanquam ea-
rum figura plurimum a veritate aberret. Semper enim area
cuiusque regionis hoc modo in plano repraesentatae aequalis
erit areae eiusdem regionis in superficie Terrae; vnde tales
mappae inferunt diuersis Terrae regionibus secundum veram
quantitatem inter se comparandis, quod commodissime prae-
stabitur per gradus vel milliaria quadrata, dum singulis gradi-
bus Aequatoris quindecim milliaria germanica tribuuntur.

Hypothesis II.

Qua regiones minimae in Terra per similes figuras
in plano exhibentur.

§. 24. Quo similitudo ista obseruetur ante omnia necesse
est, vt vbiq; Meridiani ad Parallelos normales statuantur, Tab. I.
Fig. 3.
quam ob rem ambae formulae differentiales, quas integrabiles
reddi oportet, erunt vt iam supra §. 12. sunt inuentae.

$$dx = m du \cos. \Phi + n dt \sin. \Phi \text{ et}$$

$$dy = m du \sin. \Phi - n dt \cos. \Phi$$

Hinc autem sunt elementa

$PQ = du \sqrt{pp + rr} = m du$ et $PR = dt \sqrt{qq + ss} = n dt$.
angulus vero QPR has formulas iam redditus est rectus.

§. 25. Cum igitur rectangulum P Q R S simile esse debeat rectangulo $p q r s$, necesse est vt fiat $P Q : P R = p q : p r$ hoc est $m : n = 1 : \cos. u$, ideoque $n = m \cos. u$, quare binae nostrae formulae differentiales erunt :

$$\begin{aligned} dx &= m du \cos. \Phi + m dt \cos. u \sin. \Phi \text{ et} \\ dy &= m du \sin. \Phi - m dt \cos. u \cos. \Phi. \end{aligned}$$

§. 26. Totum ergo negotium huc reducitur, vt indicetur, quales functiones ipsarum t et u pro m et Φ assumi debeant, vt ambae istae formulae integrabiles reddantur. Quoniam autem supra posuimus $p = m \cos. \Phi$ et $r = m \sin. \Phi$, breuitatis gratia has litteras p et r introducamus, vt habeamus has duas aequationes :

$$\begin{aligned} dx &= p du + r dt \cos. u \text{ et} \\ dy &= r du - p dt \cos. u \end{aligned}$$

et iam quaeritur, quales functiones ipsarum t et u pro litteris p et r accipi debeant, vt ambae istae formulae integrabiles euadant, vbi quidem statim casus Mapparum Hydrographicarum se offert, quippe quo sumi debet $p = 0$ et $r = \frac{1}{\cos. u}$. Alios autem casus hic diuinando non tam facile elicere licet.

§. 27. Ex notis autem integrabilitatis conditionibus requiritur vt sit

$$\begin{aligned} \left(\frac{dp}{dt} \right) &= d. \left(\frac{r \cos. u}{du} \right) = -r \sin. u + \cos. u \frac{dr}{du} \text{ et} \\ \left(\frac{dr}{dt} \right) &= -d. \left(\frac{p \cos. u}{du} \right) = p \sin. u - \cos. u \frac{dp}{du}, \end{aligned}$$

ex quarum posteriore fit $\frac{dp}{du} = p \tan. u - \frac{dr}{dt \cos. u}$. Quare cum fit $dp = du \left(\frac{dp}{du} \right) + dt \left(\frac{dp}{dt} \right)$, hinc nascitur ista noua conditio :

$$dp = p du \tan. u - \frac{dr}{dt} \cdot \frac{du}{\cos. u} - r dt \sin. u + \frac{dr}{du} dt \cos. u$$

quae per $\cos. u$ multiplicata, et termino p ad alteram partem partem translato fit

$$dp \cos. u = p du \sin. u = -r dt \sin. u \cos. u + \left(\frac{dr}{du} \right) dt \cos. u^2 - \left(\frac{dr}{dt} \right) du$$

vbi, quia membrum finistrum sponte est integrabile, etiam dextrum

delectum ad integrabilitatem perducere debet, quaerendo scilicet pro t idoneam functionem ipsarum t et u .

§. 28. Hanc ob rem etiam viam inire oportet has formulas resolvendi. Postquam autem difficultates probe perpendimus, duplex se mihi obtulit methodus hoc negotium conficiendi, quarum altera suppeditat innumerabiles solutiones particulares, altera vero me ad solutionem generalissimam perduxit. Has igitur ambas methodos, quibus Analyfi circa functiones duarum variabilium versanti insignia incrementa afferi videntur, hic accuratius evolam.

Methodus particularis resolvendi aequationes differentiales:

$$dx = p du + r dt \cos u, \quad dy = r du - p dt \cos u.$$

§. 29. Quoniam ambae functiones p et r utramque variabilem u et t involuunt, utramque producta ex functione ipsius u in functionem ipsius t aequalem statuamus. Sit igitur $p = UT$ et $r = V\Theta$, existentibus U et V functionibus solius u , T vero et Θ functionibus solius t , ficque habebimus has duas formulas differentiales integrabiles reddendas:

$$I. \quad dx = UT du + V\Theta dt \cos u$$

$$II. \quad dy = V\Theta du - UT dt \cos u.$$

§. 30. Hinc iam duplici modo tam valor ipsius x quam ipsius y per formulas integrales exhiberi poterit. Si enim quantitas t ut constans spectatur, ideoque posteriora membra evanescent, ex prioribus colligetur:

$$x = T \int U du \quad \text{et} \quad y = \Theta \int V du$$

sin autem quantitas u pro constante habeatur, ex posterioribus membris fiet:

$$x = V \cos u \int \Theta dt \quad \text{et} \quad y = -U \cos u \int T dt$$

atque

atque hi gemini vtriusque valores inter se aequales esse debent, unde pro x hanc adipiscimur aequationem :

$$T \int U du = V \cos. u \int \Theta dt \text{ siue } \int \frac{U du}{V \cos. u} = \int \frac{\Theta dt}{T}$$

pro y autem erit

$$\Theta \int V du = -U \cos. u \int T dt \text{ siue } \int \frac{V du}{U \cos. u} = -\int \frac{T dt}{\Theta}$$

Ex quibus duabus conditionibus indolem functionum U et V et Θ elici oportet.

§. 31. Cum igitur esse debeat $\int \frac{U du}{V \cos. u} = \int \frac{\Theta dt}{T}$, manifestum est, has duas fractiones quantitati constanti esse debere aequales, quandoquidem ambae variables t et u neutiquam a se inuicem pendent. Sit igitur α ista quantitas constans, eritque

$$\int U du = \alpha V \cos. u \text{ et } \int \Theta dt = \alpha T.$$

Simili modo cum sit $\int \frac{V du}{U \cos. u} = -\int \frac{T dt}{\Theta}$, vtraque fractio aequetur quantitati constanti β , indeque fiet

$$\int V du = \beta U \cos. u \text{ et } \int T dt = -\beta \Theta.$$

Hocque modo formulae integrales ad quantitates absolutas reducuntur, unde valores ipsarum x et y ita sine signo summatorio exprimentur :

$$x = \alpha T V \cos. u \text{ et } y = \beta \Theta U \cos. u.$$

§. 32. Statuamus breuitatis gratia $U \cos. u = P$ et $V \cos. u = Q$, ita ut sit $U = \frac{P}{\cos. u}$ et $V = \frac{Q}{\cos. u}$, unde quatuor nostrae formulae erunt

$$\int \Theta dt = \alpha T \text{ et } \int T dt = -\beta \Theta$$

$$\int \frac{P du}{\cos. u} = \alpha Q \text{ et } \int \frac{Q du}{\cos. u} = \beta P.$$

Iam priores formulae vtriusque ordinis differentiatiae dant $\Theta = \frac{\alpha dT}{dt}$, $P = \frac{\alpha dQ \cos. u}{du}$, qui valores in posterioribus substituti praebent

$$\int T dt = -\frac{\alpha \beta dT}{dt} \text{ et } \int \frac{Q du}{\cos. u} = \frac{\alpha \beta dQ \cos. u}{du}.$$

Quae

Quae aequationes denuo differentiatæ fumendis elementis dt et du constantibus præbent sequentes aequationes :

$$T = -\frac{\alpha\beta d d T}{d t^2} \text{ et } Q = -\frac{\alpha\beta d d Q \cos. u^2}{d u^2} - \frac{\alpha\beta d Q \sin. u \cos. u}{d u}$$

ficque ad binas aequationes differentiales secundi gradus fumus deducti, a quarum integratione tota solutio pendet.

§. 34. Incipiamus a priore aequatione $T = -\frac{\alpha\beta d d T}{d t^2}$ quae ducta in $2 d T$ et integrata præbet $T T = -\frac{\alpha\beta d T^2}{d t^2} + A$ vnde colligitur $d t^2 = \frac{\alpha\beta d T^2}{A - T T}$. Simili modo altera aequatio

$$Q = -\frac{\alpha\beta d d Q \cos. u^2}{d u^2} - \frac{\alpha\beta d Q \sin. u \cos. u}{d u}$$

ducta in $2 d Q$ et integrata præbet $Q Q = -\frac{\alpha\beta d Q^2 \cos. u^2}{d u^2} + B$, vnde colligitur $\frac{d u^2}{\cos. u^2} = \frac{\alpha\beta d Q^2}{Q Q - B}$. Pro harum autem integratione vltiori duos casus distingui oportet, prouti quantitas $\alpha\beta$ fuerit vel positiua vel negatiua.

Casus prior

quo est $\alpha\beta = +\lambda\lambda$

ideoque $\beta = \frac{\lambda\lambda}{\alpha}$.

§. 35. Hoc ergo casu habebimus $d t^2 = \frac{\lambda\lambda d T^2}{A - T T}$, vbi, cum A debeat esse quantitas positiua, ponamus $A = a a$ eritque $d t = \frac{\lambda d T}{\sqrt{(a a - T T)}}$, cuius integrale manifesto est $t + \delta = \lambda A \sin. \frac{T}{a}$; viciissim ergo colligitur $T = a \sin. (\frac{t + \delta}{\lambda})$; vnde cum sit

$$d T = \frac{a d t}{\lambda} \cos. (\frac{t + \delta}{\lambda}) \text{ ob } \Theta = \frac{a d T}{d t} \text{ erit nunc}$$

$$\Theta = \frac{a a}{\lambda} \cos. (\frac{t + \delta}{\lambda})$$

§. 36. Altera vero aequatio integranda, ob $\alpha\beta = \lambda\lambda$ erit $\frac{d u}{\cos. u} = \frac{\lambda d Q}{\sqrt{(Q Q - B)}}$, quae integrata dat

$$l \tan g. (45^\circ + \frac{1}{2} u) + \lambda l e = \lambda l (Q + \sqrt{Q Q - B}).$$

Quo autem hanc formulam commodius euoluere queamus, vocemus $\tan g. (45^\circ + \frac{1}{2} u) = s$, et cum sit $l s = \int \frac{d s}{\cos. u}$ erit $\frac{d s}{s} = \frac{d u}{\cos. u}$

ideoque $ds = \frac{sd u}{\cos u}$. Cum igitur sit

$$l e^{\lambda} s = \lambda l (Q + \sqrt{Q Q - B}) \text{ erit } e^{\lambda} s = (Q + \sqrt{Q Q - B})^{\lambda}$$

ideoque $Q + \sqrt{Q Q - B} = e s^{\frac{1}{\lambda}}$, vbi breuitatis gratia faciamus

$$\frac{1}{\lambda} = v, \text{ et facta evolutione prodibit } Q = \frac{1}{2} e s^v + \frac{B s^{-v}}{2 e}, \text{ hincque}$$

fit $dQ = \frac{1}{2} v e s^{v-1} ds - \frac{v B}{2 e} s^{-v-1} ds$, quae aequatio ob $ds = \frac{sd u}{\cos u}$ abit in hanc

$$dQ = \frac{\frac{1}{2} v e s^v du}{\cos u} - \frac{v B}{2 e} s^{-v} \frac{du}{\cos u}$$

Quia igitur erat $P = \frac{\alpha dQ \cos u}{du}$ erit

$$P = \frac{1}{2} \alpha v e s^v - \frac{\alpha v B s^{-v}}{2 e}$$

§. 37. His igitur valoribus inuentis erit

$$U = \frac{\alpha v e s^v}{2 \cos u} - \frac{\alpha v B s^{-v}}{2 e \cos u} \text{ et } V = \frac{e s^v}{2 \cos u} + \frac{B s^{-v}}{2 e \cos u}$$

ex quibus denique colligimus ambas nostras coordinatas x et y : scilicet

$$x = \frac{1}{2} \alpha a \sin \left(\frac{t+\delta}{\lambda} \right) \left(e s^v + \frac{B}{e} s^{-v} \right) \text{ et}$$

$$y = \frac{1}{2} \alpha v \lambda a \cos \left(\frac{t+\delta}{\lambda} \right) \left(e s^v - \frac{B}{e} s^{-v} \right)$$

vbi meminisse oportet esse $v = \frac{1}{\lambda}$ et $s = \tan \left(45^\circ + \frac{1}{2} u \right)$; vnde ad has formulas concinniores reddendas, ponamus $B = e b$, quibus notatis obtinebimus

$$x = \frac{1}{2} \alpha e a \sin \left(\frac{t+\delta}{\lambda} \right) \left(s^{\frac{1}{\lambda}} + b s^{-\frac{1}{\lambda}} \right)$$

$$y = \frac{1}{2} \alpha e a \cos \left(\frac{t+\delta}{\lambda} \right) \left(s^{\frac{1}{\lambda}} - b s^{-\frac{1}{\lambda}} \right)$$

Casus posterior

$$\text{quo } \alpha \beta = -\mu \mu \text{ ideoque } \beta = -\frac{\mu \mu}{\alpha}$$

§. 38. Hoc ergo casu habebimus $d t^2 = -\frac{\mu \mu d T^2}{\lambda - T T}$ hincque

$$d t =$$

unde integrando fit

unde si μ denotet numerum, cuius logarithmus hyperbolicus =

erit $e^{\theta} = T + \sqrt{TT - A}$. Sit breuitatis gratia $\frac{1+\epsilon}{\mu} = \theta$

ita ut fit $d\theta = \frac{d\epsilon}{\mu}$ eritque $e^{\theta} = T + \sqrt{TT - A}$, unde fit

$$T = \frac{e^{2\theta} + A}{2e^{\theta}} = \frac{1}{2}e^{\theta} + \frac{1}{2}Ae^{-\theta}. \text{ Hinc autem fit}$$

$$dT = \frac{d\epsilon}{2\mu}e^{\theta} - \frac{A d\epsilon}{2\mu}e^{-\theta}, \text{ ex quo fit}$$

$$\Theta = \frac{\alpha}{2\mu}(e^{\theta} - Ae^{-\theta}).$$

§. 39. Hoc autem casu porro erit

$$\frac{du^2}{\cos u^2} = -\frac{\mu \mu dQ^2}{QQ - B} = \frac{\mu \mu dQ^2}{B - QQ}.$$

Quia igitur B necessario est positivum, ponamus $B = bb$, ut

fiat $\frac{du}{\cos u} = \frac{\mu dQ}{\sqrt{bb - QQ}}$, et integrando

$$l \tan(45^\circ + \frac{1}{2}u) + l\epsilon = \mu A \sin \frac{Q}{b},$$

vbi si iterum fit $\tan(45^\circ + \frac{1}{2}u) = s$, erit $\frac{l\epsilon s}{\mu} = A \sin \frac{Q}{b}$, unde

vicissim deducimus $Q = b \sin \frac{l\epsilon s}{\mu}$, hincque

$$dQ = \frac{b}{\mu} \frac{ds}{s} \cos \frac{l\epsilon s}{\mu} = \frac{b}{\mu} \frac{du}{\cos u} \cos \frac{l\epsilon s}{\mu}, \text{ unde fit}$$

$$P = \frac{ab}{\mu} \cos \frac{l\epsilon s}{\mu}.$$

§. 40. Cum igitur ex superioribus fit

$$x = \alpha TV \cos u = \alpha TQ \text{ et } y = \beta \Theta P = -\frac{\mu \alpha}{\alpha} \Theta P$$

erit valoribus modo erutis substituendis

$$x = \frac{1}{2}\alpha b \sin \frac{l\epsilon s}{\mu}(e^{\theta} + Ae^{-\theta}) \text{ et}$$

$$y = -\frac{3}{2}\alpha b \cos \frac{l\epsilon s}{\mu}(e^{\theta} - Ae^{-\theta}).$$

Vbi meminisse oportet esse

$$\theta = \frac{1+\epsilon}{\mu} \text{ et } s = \tan(45^\circ + \frac{1}{2}u).$$

§. 41. Quoniam in his formulis nonnullae quantitates arbitrio nostro penitus sunt relictæ, hae solutiones iam satis late patent, et innumerabiles casus speciales in se complectuntur. Verum multo adeo latius haec solutio extendi potest dum binae pluresue quaevis solutiones inuentae inter se coniungi possunt. Scilicet: si inuenti fuerint primo hi valores: $x = M$ et $y = N$; deinde vero $x = M'$ et $y = N'$; praeterea etiam $x = M''$ et $y = N''$ etc., tum ex his solutionibus ista multo generalior formari poterit:

$$x = \mathfrak{A}M + \mathfrak{B}M' + \mathfrak{C}M'' + \mathfrak{D}M''' \text{ etc. et}$$

$$y = \mathfrak{A}N + \mathfrak{B}N' + \mathfrak{C}N'' + \mathfrak{D}N''' \text{ etc.}$$

quae solutio utique tam generalis videtur, ut omnes solutiones possibiles in se complectatur.

Methodus generalis resoluendi aequationes differentiales

$$dx = p du + r dt \cos. u \text{ et } dy = r du - p dt \cos. u.$$

§. 42. Quaeratur eiusmodi combinatio harum duarum formularum, quae resolutionem in duos factores admittat. Hunc in finem prior ducatur in α , posterior vero in β et aggregatum ambarum erit

$$\alpha dx + \beta dy = p(\alpha du - \beta dt \cos. u) + r(\beta du + \alpha dt \cos. u)$$

cuius factores differentiales, ut ad similitudinem perducantur, ita disponantur:

$$\alpha dx + \beta dy = \alpha p \left(du - \frac{\beta}{\alpha} dt \cos. u \right) + \beta r \left(du + \frac{\alpha}{\beta} dt \cos. u \right).$$

Iam fiat $\frac{\alpha}{\beta} = -\frac{\beta}{\alpha}$, siue $\alpha\alpha + \beta\beta = 0$ siue $\beta = \alpha\sqrt{-1}$, et ista combinatio dabit

$$dx + dy\sqrt{-1} = (p + r\sqrt{-1})(du - \sqrt{-1} dt \cos. u)$$

quae forma, ut factor differentialis integrabilis reddatur, ita repraesentetur

$$dx + dy\sqrt{-1} = \cos. u (p + r\sqrt{-1}) \left(\frac{du}{\cos. u} - \sqrt{-1} dt \right).$$

§. 43. Ponamus nunc $\frac{du}{\cos u} - dt\sqrt{-1} = dz$, ut sit

$$z = l \operatorname{tang.} (45^\circ + \frac{1}{2}u) - t\sqrt{-1} \text{ eritque}$$

$$dx + dy\sqrt{-1} = \cos u (p + r\sqrt{-1}) dz$$

quae aequatio manifesto integrabilis esse nequit, nisi factor finitus $\cos u (p + r\sqrt{-1})$ sit functio ipsius z ; quaecunque autem fuerit functio, integratio semper locum habebit. Vnde patet, etiam integrale futurum esse functionem ipsius z , ita, ut formula $x + y\sqrt{-1}$ aequetur functioni cuicunque ipsius z hoc est quantitatis

$$l \operatorname{tang.} (45^\circ + \frac{1}{2}u) - t\sqrt{-1}.$$

§. 44. Ut autem haec formula concinnior reddatur statuamus ut hactenus $\operatorname{tang.} (45^\circ + \frac{1}{2}u) = s$, ut sit

$$\frac{ds}{s} = \frac{du}{\cos u} \text{ et } z = ls - t\sqrt{-1}.$$

Nunc more solito denotet character Γ functionem quamcunque quantitatis suffixae, eritque

$$x + y\sqrt{-1} = \Gamma : (ls - t\sqrt{-1})$$

sive etiam, quod eodem redit,

$$x + y\sqrt{-1} = 2\Gamma : (ls - t\sqrt{-1}).$$

Cum autem formula $\sqrt{-1}$ natura sua signum ambiguum $\pm$ inuoluat, erit quoque

$$x - y\sqrt{-1} = 2\Gamma : (ls + t\sqrt{-1}).$$

Hinc autem colligimus fore

$$x = \Gamma : (ls - t\sqrt{-1}) + \Gamma : (ls + t\sqrt{-1}) \text{ et}$$

$$y\sqrt{-1} = \Gamma : (ls - t\sqrt{-1}) - \Gamma : (ls + t\sqrt{-1}).$$

Constat autem has expressiones pro x et y semper reduci ad valores reales.

§. 45. Ita si Γ designet potestatem quamcunque formulae suffixae, vel etiam multipulum quodcunque, cuius exponens sit λ , facta evolutione et posito v. g. $ls = v$ fiet

$$x = v^\lambda - \frac{\lambda(\lambda-1)}{1 \cdot 2} v^{\lambda-2} t^2 + \frac{\lambda(\lambda-1)(\lambda-2)(\lambda-3)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} v^{\lambda-4} t^4 - \frac{\lambda \dots (\lambda-5)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5} v^{\lambda-6} t^6 + \text{etc. et}$$

$$y = \frac{\lambda}{1} v^{\lambda-1} t - \frac{\lambda(\lambda-1)(\lambda-2)}{1 \cdot 2 \cdot 3} v^{\lambda-3} t^3 + \frac{\lambda \dots (\lambda-4)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5} v^{\lambda-5} t^5 - \frac{\lambda \dots (\lambda-6)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6} v^{\lambda-7} t^7 + \text{etc.}$$

Ex quibus formulis valor quidem ipsius y prodisset mutatis signis: verum ex rei natura intelligitur, ambas coordinatas x et y tam negative quam positive accipi posse.

§. 46. Evidens autem est hos valores plurimum discrepare ab iis quos solutio particularis nobis suppeditavit. Hinc autem casus Mapparum Hydrographicarum, qui in superioribus formulis non continebatur, sponte se prodit sumendo $\lambda=1$; tum enim erit $x=1s=1\text{tang.}(45^\circ+\frac{1}{2}u)$ et $y=1$. Supra quidem isti valores pro x et y erant permutati: verum perspicuum est coordinatas x et y semper inter se commutari posse.

§. 47. Interim tamen certum est, omnes valores supra innotos etiam in his formulis contineri debere, quoniam ista solutio manifesto maxime est generalis, quod ostendisse operae erit pretium. Notetur igitur si formulo $\Gamma:z$ denotet functiones quaecunque ipsius z , tum eius loco semper scribi posse $\Delta:Z$, existente Z functione quacunque ipsius z . Hoc notato cum sit $z=1s-1V-1$, pro Z sumamus e^{az} , ideoque loco $\Gamma:(1s-1V-1)$ scribere licebit $\Delta:e^{a1s-a1V-1}$. Est vero $e^{a1s} \equiv s^a$; tum vero est

$$e^{a1V-1} = \cos. at + V-1 \sin. at, \text{ unde fiet}$$

$$e^{a1s-a1V-1} = s^a (\cos. at - V-1 \sin. at).$$

Quo circa binis huiusmodi formulis coniungendis erit

$$x = \Delta: s^a (\cos. at - V-1 \sin. at) + \Delta: s^a (\cos. at + V-1 \sin. at)$$

$$y V-1 = \Delta: s^a (\cos. at - V-1 \sin. at) - \Delta: s^a (\cos. at + V-1 \sin. at)$$

ubi observasse iunabit, hos binos valores non solum per constantem quaecunque multiplicari sed etiam inter se permutari posse.

§. 48. Consideremus hic casum quo $\Delta:Z=Z$ eritque

$$x=2s^a \cos. at \text{ et } y=2s^a \sin. at.$$

Quod si hic a negative, capiamus, valores satisfaciētes erunt quoque

$$x=2s^{-a} \cos. at \text{ et } y=-2s^{-a} \sin. at.$$

Supra autem iam notauimus, binas solutiones semper ita inter se combinari posse, vt ambae per quantitates constantes quacunque multiplicentur; vnde ex his duabus solutionibus formari poterit ista multo latius patens:

$$x=(As^a + Bs^{-a}) \cos. at \text{ et } y=(As^a - Bs^{-a}) \sin. at$$

in quibus formalis solutio ante §. 37. data continetur. Euidens autem est formulas hic per functionem Δ exhibitas infinities esse generaliores.

§. 49. Vt hinc etiam solutionem particularem posteriorem eruamus, sumamus

$$Z = \cos. at \sqrt{-1} = \cos. als \cos. at \sqrt{-1} + \sin. als \sin. at \sqrt{-1};$$

constat autem esse

$$\cos. at \sqrt{-1} = \frac{e^{-at} + e^{+at}}{2} \text{ et}$$

$$\sin. at \sqrt{-1} = \frac{e^{-at} - e^{+at}}{2\sqrt{-1}} \text{ vnde fit}$$

$$Z = \left(\frac{e^{-at} + e^{+at}}{2} \cos. als + \left(\frac{e^{-at} - e^{+at}}{2\sqrt{-1}} \right) \sin. als \right)$$

Nunc igitur characterem Δ praefigendo erit

$$x = \Delta : \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} + \frac{(e^{-at} - e^{+at}) \sin. als}{2\sqrt{-1}} \right)$$

$$+ \Delta : \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} - \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right) \text{ et}$$

$$y = \Delta : \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} + \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right)$$

$$- \Delta : \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} - \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right)$$

Quod

§. 48. Consideremus hic casum quo $\Delta:Z=Z$ eritque

$$x = 2s^a \cos. at \text{ et } y = 2s^a \sin. at.$$

Quod si hic a negativum, capiamus, valores satisfaciētes erunt quoque

$$x = 2s^{-a} \cos. at \text{ et } y = -2s^{-a} \sin. at.$$

Supra autem iam notauimus, binas solutiones semper ita inter se coniungi posse, ut ambae per quantitates constantes quascumque multiplicentur; unde ex his duabus solutionibus formari poterit ista multo latius patens:

$$x = (2s^a + 2s^{-a}) \cos. at \text{ et } y = (2s^a - 2s^{-a}) \sin. at$$

in quibus formalis solutio ante §. 37. data continetur. Evidens autem est formulas hic per functionem Δ exhibitas infinites ante generaliores.

§. 49. Ut hinc etiam solutionem particularem posteriorem eruiamus, sumamus

$$Z = \cos. as - \cos. (als - at\sqrt{-1}) = \cos. als \cos. at\sqrt{-1} + \sin. als \sin. at\sqrt{-1};$$

constat autem esse

$$\cos. at\sqrt{-1} = \frac{e^{-at} + e^{+at}}{2} \text{ et}$$

$$\sin. at\sqrt{-1} = \frac{e^{-at} - e^{+at}}{2\sqrt{-1}} \text{ unde fit}$$

$$Z = \left(\frac{e^{-at} + e^{+at}}{2} \right) \cos. als + \left(\frac{e^{-at} - e^{+at}}{2\sqrt{-1}} \right) \sin. als.$$

Nunc igitur characterem Δ praefigendo erit

$$x = \Delta \cdot \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} + \frac{(e^{-at} - e^{+at}) \sin. als}{2\sqrt{-1}} \right)$$

$$+ \Delta \cdot \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} - \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right) \text{ et}$$

$$y = \Delta \cdot \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} + \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right)$$

$$- \Delta \cdot \left(\frac{\cos. als (e^{-at} + e^{+at})}{2} - \frac{\sin. als (e^{-at} - e^{+at})}{2\sqrt{-1}} \right).$$

Quod

Quod si ergo pro $\Delta : Z$ fumatur ipsum Z erit

$$x = \frac{\text{cof. } \alpha \text{ } l s (e^{-\alpha t} + e^{\alpha t})}{2} \text{ et } y \sqrt{-1} = \frac{\text{fin. } \alpha \text{ } l s (e^{-\alpha t} - e^{\alpha t})}{\sqrt{-1}}$$

sumto autem α negatiuo erit

$$x = \text{cof. } \alpha \text{ } l s (e^{\alpha t} + e^{-\alpha t}) \text{ et } y \sqrt{-1} = \frac{\text{fin. } \alpha \text{ } l s (e^{\alpha t} - e^{-\alpha t})}{\sqrt{-1}}$$

quae formulae continent solutionem casus posterioris §. 40. allati.

§. 50. In his igitur formulis generalissimis, pro coordinatis x et y inuentis, continentur omnes plane repraesentationes possibiles superficiei sphaericae, quae in plano ita exhiberi possunt, ut Meridiani a Parallelis normaliter traiciantur et omnes figurae valde exiguae in Sphaera sumtae per similes figuras in plano exprimantur.

§. 51. In hac solutione generalissima continetur proiectio ordinaria, qua Hemisphaeria terrestria repraesentari solent per circulos, in quorum centro alteruter polus existit. Prodit enim ista proiectio, si in formulis

$$x = s^{\alpha} \text{cof. } \alpha t \text{ et } y = s^{\alpha} \text{fin. } \alpha t$$

sumatur $\alpha = -1$, ut sit

$$x = \frac{\text{cof. } t}{\text{tang. } (45^{\circ} + \frac{1}{2} u)} \text{ et } y = \frac{\text{fin. } t}{\text{tang. } (45^{\circ} + \frac{1}{2} u)},$$

tum enim pro Polo, ubi $u = 90^{\circ}$, tam x quam y euanescent. Pro Aequatore autem, ubi $u = 0$ et $s = 1$, fit $x = \text{cof. } t$ et $y = \text{fin. } t$ unde fit $xx + yy = 1$. Sicque Aequator referetur circulo circum polum descripto cuius radius $= 1$. Tum vero longitudine t manente eadem erit $\frac{y}{x} = \text{tang. } t$; unde patet omnes Meridianos esse radios circuli. Pro quauis autem latitudine u Paralleli erunt circuli Aequatori concentrici, quorum radii erunt

$$\frac{1}{s} = \frac{1}{\text{tang. } (45^{\circ} + \frac{1}{2} u)} = \text{tang. } (45^{\circ} - \frac{1}{2} u)$$

hoc est $=$ tangenti semissis distantiae a polo. Secundum has conditiones etiam Hemisphaeria talia exhiberi solent.

Hypo-

Hypothesis III.

Qua omnes Terrae regiones vera quantitate in plano repraesentatur.

§. 52. Constitutis in genere binis formulis pro dx et dy , quae sint

$dx = p du + q dt$ et $dy = r du + s dt$ primum efficiatur, ut omnes meridiani a parallelis normaliter transiantur, id quod evenit si fuerit $\frac{s}{q} = -\frac{p}{r}$. Statuatur igitur $s = -np$ et $q = +nr$ ut habeamus

$$dx = p du + nr dt \text{ et } dy = r du - np dt.$$

Nunc igitur erit elementum $PQ = du \sqrt{pp + rr}$ et elementum Paralleli $PR = n dt \sqrt{pp + rr}$. Hinc igitur area rectanguli $PQRS$ erit $n du dt (pp + rr)$; in Sphaera autem area respondens pqr est $du dt \cos. u$, quae ergo formulae aequales sunt reddendae, unde fit $n(pp + rr) = \cos. u$ ideoque $n = \frac{\cos. u}{pp + rr}$, quamobrem pro nostra Hypothesi habebimus has formulas:

$$dx = p du + \frac{r dt \cos. u}{pp + rr} \text{ et } dy = r du - \frac{p dt \cos. u}{pp + rr}.$$

Quaeri ergo oportet functiones idoneas pro p et r , ut ambae istae formulae fiant integrabiles.

§. 53. Quo hoc facilius effici possit statuamus

$$p = m \cos. \Phi \text{ et } r = m \sin. \Phi$$

ut sit $pp + rr = mm$ et habebimus

$$dx = m du \cos. \Phi + \frac{dt \cos. u \sin. \Phi}{m} \text{ et}$$

$$dy = m du \sin. \Phi - \frac{dt \cos. u \cos. \Phi}{m}.$$

Fiat porro $m = k \cos. u$ ut consequamur

$$dx = k du \cos. u \cos. \Phi + \frac{dt \sin. \Phi}{k} \text{ et}$$

$$dy = k du \cos. u \sin. \Phi - \frac{dt \cos. \Phi}{k}.$$

Faciamus denique $du \cos. u = dv$ ut sit $v = \sin. u$ eritque
 $dx = k dv \cos. \Phi + \frac{d \sin. \Phi}{k}$ et $dy = k dv \sin. \Phi - \frac{d \cos. \Phi}{k}$
 vbi ergo valores idoneos pro k et Φ investigari oportet.

§. 54. Quoniam nullo adhuc modo patet, quomodo resolutionem generalem harum formularum institui conveniat, quaeramus solutiones particulares. Ac primo: quidem statim se offert ea solutio huius casus, quam supra iam inuenimus (vid. §. 2.2.) vbi erat $x = z$ et $y = \sin. z$, qui valores prodeunt ex nostris formulis, si sumatur $k = 1$ et $\Phi = 90^\circ$; hincque patet, etiam generalius sumi posse tam pro k quam Φ quantitates, quascunque constantes. Sit igitur $k = a$ et $\Phi = \alpha$, vnde reperietur

$$x = av \cos. \alpha + \frac{\sin. \alpha}{a} \text{ et } y = av \sin. \alpha - \frac{\cos. \alpha}{a}.$$

Haec autem solutio ab illa hoc tantum differt, quod Meridiani non amplius sint ad nostrum axem EF normales sed sub angulo obliquo inclinantur, qui aequatur ipsi angulo $= \alpha$; Paralleli autem istos Meridianos normaliter traicient eruntque id circo pariter lineae rectae.

§. 55. Alias autem solutiones elicere poterimus, si pro altera quantitatum k et Φ tantum functionem ipsius v , pro altera autem ipsius z tantum sumamus. Sit igitur $k = T$ et $\Phi = V$, ut habeamus

$$dx = T dv \cos. V + \frac{dT}{T} \sin. V \text{ et}$$

$$dy = T dv \sin. V - \frac{dT}{T} \cos. V.$$

eliciuntur scilicet

$$x = T \int dv \cos. V = \sin. V \int \frac{dT}{T}$$

$$y = T \int dv \sin. V = -\cos. V \int \frac{dT}{T}$$

Hos igitur valores aequales inter se reddi oportet.

§. 56. Ex binis valoribus ipsius x deducimus

$\int \frac{dx}{V} = \int \frac{a \sin V}{V} dV = a \int \frac{\sin V}{V} dV$ et ex valoribus ipsius y

$$\int \frac{dy}{V} = \int \frac{-a \cos V}{V} dV = -a \int \frac{\cos V}{V} dV$$

unde pro functione t istae aequalitates prodeunt

$$\int \frac{dx}{V} = a T \text{ et } \int \frac{dy}{V} = -\beta T$$

ubi statim patet esse debere $\beta = a$; tum vero differentiando

in $\frac{dx}{dt} = a \frac{dT}{dt}$ ideoque $T = \frac{x}{a}$. Pro V autem habebimus

$\int \frac{dx}{V} \cos V = a \int \frac{\sin V}{V} dV$ et $\int \frac{dy}{V} \sin V = -a \int \frac{\cos V}{V} dV$; quae ambae dif-

ferentiatæ præbent $dx = a dV$, ita ut sit $V = \frac{x}{a}$, siue con-

stantem adiciendo $V = \frac{x+c}{a}$.

§. 57. His iam valoribus inuentis ob-

tinuè $\int \frac{dx}{V} \cos V = a \int \frac{\sin V}{V} dV$ et $\int \frac{dy}{V} \sin V = -a \int \frac{\cos V}{V} dV$ et

$$\int \frac{dx}{V} = a T \text{ et } \int \frac{dy}{V} = -a T$$

ambae coordinatae ita reperiuntur expressae:

$$x = a \sin \frac{x+c}{a} \sqrt{2at} \text{ et } y = -a \cos \frac{x+c}{a} \sqrt{2at}.$$

Hinc statim colligimus $\sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{2at}$; ex quo manife-

stum est, pro locis, quibus eadem longitudo t convenit, ea

sita fore in peripheria circuli cuius radius $= \sqrt{2at}$; quam ob-

rem in hac repraesentatione omnes Meridiani exprimentur

per circulos concentricos; atque adeo Meridianus primus,

ubi $t = 0$, totus in centro circulorum coalescit; ex quo iam ma-

nifestum est, omnes circulos parallelos hic per radios circuli re-

ferri. Talis autem repraesentatio sine dubio maxime foret

absurda, etiamsi conditiones praescriptas adimpleat.

§. 58. Sumatur nunc pro k functio ipsius v , quae sit V ;

angulus vero ϕ statuiatur aequalis functioni ipsius t , quae sit T ,

et habebimus

$$dx = V dv \cos T + \frac{d \sin T}{V} \text{ et } dy = V dv \sin T - \frac{d \cos T}{V}$$

Vnde bini valores pro x et y resultantes fiunt.

$$x = \cos. T \int V dv + \int dt \sin. T \quad \text{et} \quad y = \sin. T \int V dv - \int dt \cos. T.$$

Ex his igitur valoribus sequentes statuuntur aequalitates

$$V \int V dv = \int \frac{dt \sin. T}{\cos. T} = \alpha \quad \text{et} \quad -V \int V dv = \int \frac{dt \cos. T}{\sin. T}.$$

Ex valoribus ipsius V statim fit $\beta = \alpha$; tum vero differentiando fit $V dv = -\frac{\alpha dv}{V}$, vnde fit $dv = -\frac{\alpha dv}{V^2}$ et integrando $v + c = \frac{\alpha}{2V}$,

hincque $V = \sqrt{\frac{\alpha}{2(v+c)}}$. Pro functione T autem erit

$$\int dt \sin. T = \alpha \cos. T \quad \text{et} \quad -\int dt \cos. T = \alpha \sin. T$$

ex quarum differentiatione sequitur $dT = -\frac{dt}{\alpha}$ ergo $T = -\frac{t}{\alpha}$.

§. 59. His valoribus inuentis ob $\int V dv = V \cdot 2\alpha(v+c)$, erit $x = \sqrt{2\alpha(v+c)} \cos. \frac{t}{\alpha}$ et $y = -\sqrt{2\alpha(v+c)} \sin. \frac{t}{\alpha}$. Hinc fit primo $\frac{y}{x} = -\tan. \frac{t}{\alpha}$ et $xx + yy = 2\alpha(v+c)$. Ex priore formula patet, pro eadem longitudine t omnes Meridianos per rectas ex puncto fixo tanquam radios eductas repraesentari: ex altera autem patet, omnes Parallelos per circulos concentricos expressum iri. Hoc igitur modo hemisphaeria Terrae perquam apte per circulos repraesentari poterunt, dum polus in centro existit; vbi adeo figura cuiusque regionis non multum a veritate abluet, quam ob causam facile erit veram cuiusque regionis magnitudinem dimetiri.

§. 60. In his autem tribus Hypothesibus omnia continentur, quae circa repraesentationes tam geographicas quam hydrographicas desiderari solent; atque adeo secunda Hypothesis supra tractata omnes plane modos possibiles in se complectitur. Ob summam autem vniuersalitatem minus facile est methodos vsu receptas ex formulis nostris generalibus elicere. Neque vero institutum praesens permittit vt huic negotio immoremur, praecipue cum consuetae projectiones ab aliis iam abunde sint explicatae.